

කටහඬ, කටහඬ හා කටහඬ

මනසක් නැතිව දැනුමක් නැත. මනසක් නැතිව දැනුමක් ඇත්නම් ඒ බව මනසකින් තොරව පෙන්වාදීම දුටුවාදීන්ගේ වගකීම වෙයි. එහෙත් මෙයින් කිසිවෙක් මනස මනසින් තොරව පවතින්නක් නොවන බව අවධාරණය කළ යුතු ය. මනස ද මනසේ ම නිර්මාණයකි. දැනුම සෑම විට ම සාපේක්ෂවන බැවින් යම් අයකුගේ දැනුමක් හැරෙන්නට කිසිවකුගේ නොවූ දැනුමක් නැත. අප ඊනියා වාස්තවික දැනුමක් යැයි කියන්නේ බොහෝ දෙනකු එකඟ වූ බොහෝ දෙනකුගේ දැනුමකට මිස නිරපේක්ෂ දැනුමකට නො වෙයි.

සෑම දැනුමක් ම මනසේ නිර්මාණ වන කල ඉන්ද්‍රිය ගෝචර දැනුමට පමණක් විශේෂ අවධාරණයක් කර ඒ දැනුමට පමණක් අදාළ පැවැත්මක්, සත්භාවයක් ගැන කතාකිරීම තේරුමක් නැති දෙයකි. අවශ්‍ය නම් ඒ දැනුමට ඉන්ද්‍රිය ගෝචර දැනුම යැයි කිව හැකි ය. එයින් අදහස් කෙරෙන්නේ ඒ දැනුම පංචේන්ද්‍රියයන්ගේ සෘජු ආධාරය ද ඇතිව මනස විසින් නිර්මාණය කෙරී ඇති බව ය. අනෙක් දැනුම් මනස විසින් එක්කෝ පංචේන්ද්‍රියයන්ගේ වක්‍ර ආධාරය ඇතිව නිර්මාණය කෙරී ඇත. නැත්නම් මනස විසින් පමණක් නිර්මාණය කෙරී ඇත.

ගුරුත්වාකර්ෂණය යනු පොල් ගෙඩි පොළොවට වැටීම තේරුම්කර දීම සඳහා නිර්මාණය කෙරුණු දැනුමකි. ඒ ඉන්ද්‍රිය ගෝචර දැනුමක් නො වෙයි. යම් සීමාවන් තුළ ගුරුත්වාකර්ෂණය සංගත දැනුමක් වෙයි. එහෙත් ඒ සීමාවන්ගෙන් ඉවත්වූ විට ඒ දැනුම වෙනත් ඉන්ද්‍රිය ගෝචර සංසිද්ධි සමග සංගත නො වෙයි. අප බොහෝ විට නිවැරදි දැනුම් ලෙස හඳුන්වන්නේ යම් සීමාවන් තුළ සංගත වූ දැනුම් පද්ධතීන් ය.

දැනුම මනසේ නිර්මාණයක් වූ ද මනසට දැනෙන්නාවූ ද දෙයකි. අල්පෙනන්නකින් ඇත්නොත් මට වේදනාවක් දැනෙයි. වේදනාව ද මනසේ නිර්මාණයකි. ඒ දැනුමක් ද වෙයි. ගීතයක් ඇසෙන විට ඉන් අපට රසයක් දැනෙයි. ඒ දැනුමක් ද වෙයි. රසය ද මනසේ නිර්මාණයකි. රස දැනෙන්නේ මනසට ය. එහෙත් සියළු දෙනාට ම ඇත්තේ එක හා සමාන මනස නො වෙයි. මට රසවත් ගීයක් තවත් අයකුට රසවත් නොවනු ඇත. ඒ කණ පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් නොව මනස පිළිබඳ ප්‍රශ්නයකි.

යමකුට ඉතිහාසය පිළිබඳ ව හෝ ගණිතය පිළිබඳව හෝ දැනුමක් තිබිය හැකි ය. ඒ දැනුම දැනෙන දෙයක් ද? එසේත් නැත්නම් දන්නා දෙයක් ද? දැනුම දන්නා දෙයක් ලෙසත් දැනීම දැනෙන දෙයක් ලෙසත් සැලකීමට අපි පුරුදු වී සිටිමු. එහෙත් මේ සංසිද්ධි එකිනෙකින් ස්වායත්ත නො වෙයි. දන්නා දෙයක් දැනෙන අතර දැනෙන දේ ගැන දැනුමක් වෙයි. එනම් දැනීම දැනුමක් ද, දැනුම දැනීමක් ද වෙයි.

දැනුම හා දැනීම මනසේ නිර්මාණ බැවින් හා එකක් අනෙක නැතිව නුපදින බැවින් (පටිච්ච සමුප්පන්න බැවින්) අපි ඒ සියල්ල දැනුම් ලෙස සලකමු. (අපි විඥානවාදී හෝ ද්‍රව්‍යවාදී හෝ නො වෙමු. අපි පටිච්ච සමුප්පන්නවාදී වෙමු.) පැහැදිලිව ම ඒ ඒ මනසට දැනෙන, අවබෝධවෙන දැනුම් විවිධ වෙයි. මෙරට ඇතැම් අනුකාරකයෝ ඊනියා අපේ නුතනකමක් ගැන කතාකරති. මේ ඊනියා අපේ නුතනකම යනු අනුකාරකත්වය මිස අනෙකක් නො වෙයි. මේ අනුකාරකයන්ට කතෝලික වැඩවසම් යුරෝපයේ සංගීතය හදිසියේ අපේ සංගීතයක් බවට පත්කරගැනීමට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ ඇයි? ඔවුන් බටහිර නුතනත්වය යැයි සිතන සංගීතය බටහිර වැඩවසම් යුරෝපයේ කතෝලික චින්තනයේ නිර්මිතයක් බව ඔවුන්ට නොතේරෙන්නේ ඔවුන්ගේ මනස්වල ම ප්‍රශ්නයක් හේතුවකට ගෙන ය. ඔවුන් අපේ නුතනකම ගැන නොකියා කිවයුතුව තිබුණේ අපේ කතෝලික වැඩවසම්කම ගැන ය. මේ ඊනියා ප්‍රබුද්ධයන්ට සංගත ව මනසක්, සංකල්පයක් නිර්මාණය කරගැනීමට නොහැකිවීම පිළිබඳ මේ කදිම උදාහරණයකි.

හෙසේ වෙතත් ඒ ඒ සංගීත රසවිදිය හැක්කේ ඒ ඒ මනස්වලට ය. ඒ ඒ මනස් ඒ ඒ සංස්කෘතීන් විසින් හැඩගස්සවනු ලැබ ඇත. බටහිර වැඩවසම් ඔපෙරාව ගැන කියා ඇති එක් බටහිරයකුට අනුව ඒ කටහඬ, කටහඬ හා කටහඬ වෙයි. මෙරට අනුකාරකයන්ට ද කළ හැක්කේ ඒ බව ඔවුන්ගේ කටින් වැමැරීම මිස අනෙකක් නො වේ. කෙසේ වෙතත් මේ කටහඬ පිළිබඳ කතාව ම අපට වැදගත් වෙයි. ලෝකයේ මිනිසුන්ට ඇත්තේ එකම කටහඬක් පමණක් ද? ලෝකයේ ඒ

ඒ රටවල විවිධ භාෂා කතාකරන බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නො වෙයි. එමෙන් ම අප රකිනෙකාගේ කටහඬ ද වෙනස් වෙයි. එසේ නොවේ නම් අපට ඒ ඒ අය කටහඬින් හඳුනාගත හැකි නො වෙයි.

ඒ ඒ පුද්ගලයාට ඒ ඒ කටහඬ ඇති බැවින් එකම වාක්‍යයක් වුව ද දෙදෙනකු කියන්නේ එකම ආකාරයෙන් නො වේ. එහි දී කටහඬ පමණක් නොව වෙනත් කරුණු ද බලපායි. එහෙත් අපි මෙහි දී කටහඬ ගැන අපේ අවධානය යොමු කරමු. ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ කටහඬ වෙනස් වුව ද ඒ ඒ ජාතියකට ඇති පොදු ශූන්‍ය කිවහැකි කටහඬක් වේ ද? සිංහලයාගේ කටහඬ ඉංග්‍රීසිකාරයාගේ නැත්නම් ජර්මන් ජාතිකයාගේ කටහඬින් වෙනස් වෙයි. මෙහි දී සැලකෙන්නේ කටහඬ මිස වචන උච්චාරණය නො වෙයි.

කටහඬ සකස්කළ හැකි බව ද අපි දනිමු. කටහඬ පුහුණුව (voice training) යනුවෙන් සිදු කෙරෙන්නේ අවශ්‍යතාව පරිදි පුද්ගලයකුගේ කටහඬ වෙනස්කිරීම ය. මෙය සංස්කෘතික වෙනස් කිරීමක් බව ඇතැමුන්ට නො හේරෙනවා විය හැකි ය. එසේත් නැතහොත් ඒ බව තේරුම්ගැනීමට උත්සාහයක් නොදරනවා විය හැකි ය. ජර්මනියේ හෝ වෙනත් බටහිර රටක හෝ කටහඬ අප මත බලාත්කාරයෙන් පැවතීමක් බටහිර කතෝලික චැඩ්වසම් ඔපෙරාට අපට පුහුණුකිරීමේ දී සිදුවෙයි. අද සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදය ක්‍රියාත්මක කෙරෙන්නේ මෙරට ම සිටින පුද්ගලයන් ලවා ම වීම බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ වත්මන් යුගයේ දී දක්නට ලැබෙන ලක්‍ෂණයකි. ඉංග්‍රීසින් බර්නාඩ් ෂෝ, ඔස්කාර් වයිලඩ් වැනි දෂ්‍ය අයිරිෂ් ජාතිකයන් ලවා එකල ඉංග්‍රීසියෙන් ලියවීම අප කිසිවකුටවත් සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයෙහි කොටසක් ලෙස නොපෙනෙන්නේ ඔවුන් ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීම ස්වාභාවික කටයුත්තක් ලෙස පෙනීමට සලස්වා ඇති බැවිනි. එහෙත් ලංකාවේ දෙමළ ලේඛකයකුට යම්කිසි කරුණක් නිසා සිංහලෙන් ලිවීමට සිදුවුවහොත් එදිනට ඊනියා ප්‍රබුද්ධයන්ට පිකට්ටු මංගල්‍යයක් උදාවනු ඇත.

මේ සියල්ලෙන් පෙනී යන කරුණ නම් මනස්වල ඇති විවිධත්වය ය. මනස්වල එවැනි විවිධත්වයක් ඇති නිසා ම ඒ ඒ අයගේ රුචිකත්ව වෙනස් වෙයි. එපමණක් නොව ඒ ඒ අයගේ දෂ්‍යතා මත ද එමගින් බලපෑමක් ඇති කෙරෙයි. ඇතැමුන් ගණිතයෙහි දෂ්‍යයන් වන්නේත් තවත් අය සංගීතයෙහි දෂ්‍යයන් වන්නේත් ඒ ඒ මනසට ඒ ඒ දෑ කිරීමට ඇති ශක්‍යතාව අනුව ය. එහෙත් මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඒ ඒ මනස්වල ලක්‍ෂණ වෙනස් නොකළ හැකි බව නො වෙයි. එක් අතකින් ගත්කල අධ්‍යාපනය යනුවෙන් කෙරෙන්නේ මේ මනස් පරිවර්තනයකි. ඉංග්‍රීසිහු ඔවුන්ට සුපුරුදු ආකාරයට එය මොළය සේදීම (brain washing) යනුවෙන් හඳුන්වති. ඒ මනස යන්න මොළය ආශ්‍රිතව පවතින්නේ ශූන්‍ය උපකල්පනය කිරීමෙනි.

අද ඇතැම් උගත් සිංහලයෝ ද යමක් ඔළුවට ගියා දැයි අසති. එසේත් නැත්නම් යමක් ඔළුවේ නැතැයි කියති. මේ පසුගිය දශකයක පමණ කාලයක දී සිදු වූ වෙනසකි. එකල සිංහලයන් කීවේ ඒක හිතේ නැත කියා ය. එසේත් නැතහොත් යමක් හිතට ගත යුතු බව ය. කිසිවක් ඔළුවට ගත යුතු යැයි එකල සිංහලයෝ නො කීවෝ ය. මගේ තුන් හිතකවත් එවැනිත් නැතැයි කී සිංහලයන් අද ඒක මගේ ඔළුවේ නැතැයි කියන්නේ ඔළුවක් නැති නිසා ම නොව සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයකට ගොදුරු වීම නිසා ය. ඉංග්‍රීසි ව්‍යවහාරය අනුව යමක් යමකුගේ ඔළුවට යයි (it goes into one's head). ඒ සිංහලට පරිවර්තනය කරන ඊනියා ප්‍රබුද්ධයා සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයෙහි ඒපංතයකු වෙමින් යමක් හිතට ගැනීම වෙනුවට ඔළුවට ගැනීමක් ගැන දොඩවයි. රූපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි නාලිකාවල නිවේදක නිවේදිකාවන් සිංහල වචන අතරට තොරතෝච්ඡයක් නැතිව ඉංග්‍රීසි වචන වමාරද්දී ප්‍රබුද්ධයන් සිංහලෙන් ඉංග්‍රීසි කතාකිරීම ද අපේ අවධානයට ලක්විය යුතු ය.

සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදය එසේ තිබිය දී අපි ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ මනස් වෙනස්වීම ගැන තවදුරටත් සලකාබලමු. ගණිතයට අදෂ්‍ය ශූන්‍ය කියැවෙන ශිෂ්‍යයකුට අවබෝධ කරගැනීමට නොහැකි යමක් ගණිතයට දෂ්‍ය ශූන්‍ය පැවසෙන ශිෂ්‍යයකුට අවබෝධ කරගැනීම පහසු වෙයි. දෂ්‍ය ශිෂ්‍යයකුට පෙනෙන කරුණක් අනෙක් ශිෂ්‍යයන්ට නො පෙනෙයි. බටහිර විද්‍යාවේ පදනමේ ම ඇති කරුණකට අනුව යමකුගේ අත්දැකීමක් තවත් අයකුට විදින්නට හැකිවිය යුතු ය. බටහිර විද්‍යාවේ පරීක්‍ෂණයක් වෙනත් අයට නැවත නැවතත් කිරීමට හැකිවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත් එය බටහිර විද්‍යාවට අයත් නොවනවා ශූන්‍ය කීමට පමණක් නොව එවැනි සංසිද්ධි නොමැති ය යන අධිපතිවාදී ස්ථාවරයකට එළඹීමට ඇතැම්හු අවස්ථාව කරගනිති.

දැන් අපි නැවතත් ගුත්තිල පඬිතුමා හා සක් දෙවිඳු වෙතට යමු. සක් දෙවිඳු නැතැයි බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයට අනුව වැඩකරන්නන් පවසන්නේ සක් දෙවිඳු පොදු අත්දැකීමක් නොවීමත්, සක් දෙවිඳු පංචෙනද්‍රියයන්ට ගෝචර නොවීමත් හේතුවෙනි. එහෙත් ඒ නිර්ණායක සක් දෙවිඳු නැතැයි තීරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් නො වෙයි. සක් දෙවිඳු මිනිසුන් හා ගනුදෙනු කිරීමේ දී එසේ කරන්නේ මිනිසුන්ගේ පංචෙනද්‍රියයන් ඔස්සේ පමණක් යැයි පොතපතෙහි කිසි තැනක සඳහන් නො වෙයි. සක් දෙවිඳු මිනිසුන්ගේ මනසට සෘජුව ම කතාකරන්නේ නම් එවිට උද්ගතවන තත්වය කුමක් ද? සක් දෙවිඳුට එලෙස කතාකිරීමට, එනම් අන්තර් සන්නිවේදනයෙහි යෙදීමට මනස උසස් පුද්ගලයන් සිටිය යුතු නම් පැහැදිලිව ම සියළු දෙනාට ම සක් දෙවිඳු “දැක බලාගැනීමට” නොහැකි වෙයි. එපමණක් නොව බටහිර විද්‍යාඥයන්ට සක් දෙවිඳු මුණ ගැසීමේ පොදු චාරිකාවක යැමට ද නොහැකි වනු ඇත.

සක් දෙවිඳු දැකීම කන්දක් දැකීම වැන්නක් විය යුතු යැයි ප්‍රවෘද්ධයන් සිතන්නේ ඇයි? ගුත්තිල පඬිතුමා සක් දෙවිඳු දුටු බැවින් මුසිල ද සක් දෙවිඳු දැකගත යුතු නො වෙයි. ගුත්තිල පඬිතුමාගේ තත්වයට මනස දියුණු වී තිබුණි යැයි සිතිය නොහැකි මුසිලට ගුත්තිල පඬිතුමාට මෙන් සක් දෙවිඳු දැකගත නො හැකි වීම පුදුමයට කරුණක් නො වෙයි. ලෝකයේ ඇත්තේ ඉන්ද්‍රිය ගෝචර අත්දැකීම් පමණක් යැයි සිතන්නවුන්ට සක් දෙවිඳු පාර භෞතික සංකල්පයක් විය හැකි ය. එහෙත් පාර භෞතික යැයි කියන සංකල්පවලට නැති පැවැත්මක් ඉන්ද්‍රිය ගෝචර සංකල්පවලට නොතිබිය හැකි ය.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා